ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2014

ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު

ފުރަތަމަ ބާބު

ތަޢާރުފާއި މަޤްޞަދު

ތަޢާރުފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޖިންސީ ކުށް ކަނޑައެޅުމާއި، އެ ކުށްތަކާގުޅޭ އުސޫލުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު" އެވެ.

މަޤްޞަދު 2. މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަކީ، އަންނަނިވި މަޤްޞަދުތައް ޙާޞިލުކުރުމެވެ.

(ހ) ޖިންސީ ކުށާ ގުޅޭގޮތުން އަމަލުކުރަންވާ ޤާނޫނީ އުސޫލުތައް އިސްލާމްދީނާ ހަރުދަނާކުރުން؛

(ށ) ޖިންސީ ކުށް ކަނޑައެޅުމާއި އެ ކުށުގެ އަދަބު ކަނޑައެޅުން؛

(ނ) ޖިންސީ ކުށުގެ އަމަލާ ގުޅިގެން ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރާ އިޖުރާއާތު ބަޔާންކުރުން؛

(ރ) ޖިންސީ ކުށުގެ އަމަލާ ގުޅިގެން ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ މިންގަނޑުތައް އެކަށައަޅުން؛

(ބ) ޖިންސީ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވާ މީހުންނަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ އުސޫލު ތަޢާރުފުކުރުން؛ އަދި

(ޅ) ޖިންސީ ކުށް ސާބިތުވާ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ރަޖިސްޓަރީއެއް ގާއިމުކޮށް ހިންގުން.

ޤާނޫނުގެ ދާއިރާ 3. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް އެއީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކުށެއް ކަމުގައިވެފައި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތެއް މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތާ އެއްގޮތް ކަމުގައިވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގައި އެ ކުށަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބު ދޭނީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެ ކުށަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބު ދިނުމުގެ އިތުރުންނެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް އެއީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކުށެއް ކަމުގައިވެފައި، އެކަމަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތެއް މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތާ ތަފާތުވާނަމަ، އެ ކުށަށް އަދަބުދޭނީ، އެ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތެއް ތަޢުޒީރުގޮތުން، މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަމުގައިވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުންނެވެ. އެ ކުށުގެ ޢުޤޫބާތެއް ތަޢުޒީރުގޮތުން، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ ކުރަން އެކަނި ކަމުގައިވާނަމަ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދެވޭ ކުށެއް އެއީ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ކުށެއް ކަމުގައި ވެގެން، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ކުށަކަށް އަދަބުދިނުމަށް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެ ކުށަށް އަދަބު ނުދެވޭނެ ސަބަބެއް ނުހުންނާނެއެވެ. އަދި، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި މި ޤާނޫނުގައި ކުށެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށަކަށް، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޙައްދު އަދަބުގެ އިތުރަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަދަބު ދިނުމަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އެއް ކުށަކަށް ދެފަހަރަކަށް ދަޢުވާކުރުން ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ. އަދި، އެ ޙާލަތުގައި ބެލެވޭނީ، އެއް ކުށަކަށް ދެ އަދަބު ދިނުން ހުކުމްކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް، ކަމުގައެވެ.

(ރ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދެވޭ އެއްވެސް އުސޫލެއް އޭގެ ޚިލާފުގައި، ނުވަތަ އެ އުސޫލެއް ހިނގުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާ ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ހިމެނޭގޮތުން، މި ޤާނޫނުގެ ކުރިން އަމަލުކުރަމުން ދިޔަ ޤާނޫނުތަކާ ތަޢާރުޟުވާ ކަމެއް، ނުވަތަ ފުށުއަރާ ކަމެއް، އެކަމެއްގައި އަމަލުކުރާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްދެވޭ އުސޫލުންނެވެ.

ތަޢާރަފު 4. (ހ) މި ޤާނޫނު އަމަލުކުރަން ބިނާވެގެންވާ މައިގަނޑު މަފްހޫމުތައް މި ޤާނޫނުގެ ދެވަނަ ބާބުގައި އެވަނީއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ހިމެނޭ މުހިންމު ލަފުޒުތަކާއި އިބާރާތްތަކުގެ މާނަ މި ޤާނޫނުގެ 69 ވަނަ މާއްދާގައި އެވަނީއެވެ.

ދެވަނަ ބާބު

މަފްހޫމުތަކުގެ ތަޢާރަފު

މަފްހޫމުތަކުގެ އަސާސް 5. މި ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 13 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްދެވޭ އިބާރާތްތަކަކީ، މި ޤާނޫނު ބިނާވެގެންވާ މައިގަނޑު މަފްހޫމުތަކެވެ. އެ މަފްހޫމުތައް އެ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ އަސާސް އެގޮތުގައި ދެމެހެއްޓުމަށާއި މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދު ޙާޞިލުކުރުމުގައި ސިފަކޮށްދިނުމުގެ ބޭނުމުގައެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ހުރި ކޮންމެ މާއްދާއެއްވެސް ކިޔަންވާނީ، އެ މަފްހޫމުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ނަންނަން ބަލައިގެންނެވެ.

ޓަޗްކުރުން 6. "ޓަޗްކުރުން" ކަމަށް ބުނެވިގެން އެވަނީ، ދުމަފިރިން ކަމުގައި ނުވާ ދެމީހުންގެ ދެމެދުގައި، ނުވަތަ ދުމަފިރިންގެ ދެމެދުގައި، މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް، އެހެން މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކާ ނުވަތަ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ނޫން ގުނަވަނަކާ، ކިތަންމެ ކުޑަ މިންވަރަކަށް ނަމަވެސް، އެމީހެއްގެ ހެދުމާ ނުލައި، ވެއްދުމަށެވެ.

ޖިންސީ އަނިޔާ 7. "ޖިންސީ އަނިޔާ" ކަމަށް ބުނެވިގެން އެވަނީ، ޓަޗްކުރުން ކަމަށް ނުވާގޮތަށް، މީހެއްގެ ހެދުމާ ނުލައި، އޭނާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކާ ނުވަތަ ޖިންސީ ގުނަވަނެއް ނޫން ގުނަވަނަކާ، އެހެން މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގެ

އެއްވެސް ބައެއް ވެއްދުމަކަށެވެ. ނުވަތަ މީހެއްގެ ރުހުމާ ނުލައި، އޭނާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކަށް ނުވަތަ ޖިންސީ ގުނަވަން ނޫން ގުނަވަނަކަށް، އެހެން މީހަކު އެއްވެސް އެއްޗެއް ވެއްދުމަކަށެވެ.

ޖިންސީ ގޯނާ

8. "ޖިންސީ ގޯނާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިންސީ ގުޅުމަކަށް ނުވާގޮތަކަށް، އަދި ޖިންސީ އަނިޔާއަކަށް ނުވާގޮތަކަށް، ޖިންސީ ނިޔަތުގައި އަތްލުން، ނުވަތަ ޖިންސީ ނިޔަތުގައި އަތްލުމެއް ނޫން ނަމަވެސް، މީހެއްގެ ރުހުމާ ނުލައި، އޭނާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކައި، މީހަކު، އެއްވެސް އާލާތެއް ނުވަތަ އެއްޗެއް ގުޑުވެރިކަން، ނުވަތަ އެފަދަ އެއްވެސް އާލާތެއް ނުވަތަ އެއްޗެއް ގުޑުވެރިކަން އަތްލުމަކަށެވެ. ނުވަތަ މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނުން، އޭނާގެ ރުހުމާ ނުލައި، ހާމަކުރުވުމެވެ. ނުވަތަ މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކަށް އޭނާގެ ރުހުމާ ނުލައި، ހާމަކަށްދުވުމެވެ. ނުވަތަ މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކަށް އެއްވެސް ލިބިގެން އަމަލެއް އޭނާގެ ރުހުމާ ނުލައި ހިންގުމެވެ.

ޖިންސީ އަމަލު

9. "ޖިންސީ އަމަލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހަކާއެކު ޖިމާޢުކުރުން ކަމުގައި ވިޔަސް، ނުވަތަ މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނަކައި އަތްލުން ކަމުގައި ވިޔަސް، ނުވަތަ މީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަނާ ގުޅު ނުވަތަ ޖިންސީ ގުނަވަން ނޫން ގުނަވަނާ ގުޅު، އެހެން އަމަލެއް ހިންގުން ކަމުގައި ވިޔަސް، އެކަނިވެރިކާ ވިސްނުމަކުން ވިސްނާއިދޭ، މީހަކު އެހެން މީހަކު ހިންގާ އަމަލެއް އެ ހިންގި، ޖިންސީ ނިޔަތުގައި އޮވެގެން ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭން އަމަލެއްއެވެ. ނުވަތަ އެ އަމަލެއް ހިންގި ހާލަތުގައި އެ އަމަލެއް ހިންގާފައިވަނީ ޖިންސީ ނިޔަތުގައި ނޫން އެކަން ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމުގައި ބުނެވޭ ނުވާ އަމަލަކަށެވެ.

ޖިންސީ ނިޔަތު

10. "ޖިންސީ ނިޔަތު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޝަހުވާނީ އެދުންތެރިކަމެއް ފުއްދުމަށް ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުމަށެވެ. ނުވަތަ ޝަހުވާނީ އެދުންތެރިކަމެއް ހާސިލުކުރުމަށް ކުރާ އަމަލަކަށެވެ.

އާއިލާ

11. "އާއިލާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ގުޅުންތަކުގެ ތެރެއިން ގުޅުމެއް ހުރި މީހާ ގުޅުންހުރި މީހުންނެވެ.

(ހ) ދަރިން، ދޮންދަރިން، ދޮންމަންމަ، ނުވަތަ ދޮންބައްޕަ؛ ނުވަތަ

(ށ) މަންމަ، ބައްޕަ، ކާފަ، މާމަ، ދުނިކާފަ، ނުވަތަ ދުނިމާމަ؛ ނުވަތަ

(ނ) އެއްބަނޑު އެއްބަފާ މީހާ، އެއްބަނޑު މީހާ ނުވަތަ އެއްބަފާ މީހާ؛ ނުވަތަ

(ރ) ބޮޑުދައިތަ، ދޮންބޮޑުދައިތަ، ބޮޑުބޭބެ، ނުވަތަ ދޮންބޮޑުބޭބެ؛ ނުވަތަ

(ބ) އެއްކިރުގެ ސަބަބުން އަޚުކަން ނުވަތަ އުޚުތުކަންވާ މީހާ؛ ނުވަތަ

(ޅ) ފިދަރިން ނުވަތަ ދަރިބިދަރިން، އަނބިމީހާ ނުވަތަ ފިރިމީހާގެ މަންމަ، އަނބިމީހާ ނުވަތަ ފިރިމީހާގެ ބައްޕަ؛ ނުވަތަ

(ކ) ޝަރުޢީ ގޮތުން ބަލަދުވެރިކަން ހަވާލުކުރެވޭ އެހެން މީހެއް.

ރުހުން

12. "ރުހުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހަކު އޭނާގެ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި، އޭނާގެ މިނިވަން ކަމުގައި، އޭނާ ބޭނުން ގޮތެއް ނުވަތަ ކަމެއް އިޚްތިޔާރުކުރުމުގެ ހައިސިއްޔަތު އޭނާއަށް ލިބިގެންވުމެވެ. ނުވަތަ

މީހަކަށް، އެމީހަކު ބޭނުންވާ ގޮތެއް ނުވަތަ ކަމެއް އިޚްތިޔާރުކުރުމަށް ލިބިގެންވާ މިނިވަން ހައިސިއްޔަތަށެވެ.

މަޖްބޫރު 13. "މަޖްބޫރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ތިމާ އެމީހަކާ ހާސިލުކުރުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ހަރާމްކުރެވިގެންވާ ގުޅުމެއް ނުވަތަ ހަރަކާތެއް ދިމިއޮތުމަށް ކަންތައް މީހަކަށެވެ.

ދެވަނަ ބާބު

ކުށް ކަނޑައެޅުން

ޓޯޗަރ ކުރުމުގެ ކުށް 14. (ހ) މީހަކު ޓޯޗަރކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި މީހެއްގެ ދުރުން އޮތްކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ.

(1) މަރާލާނަމުގެ ބިރު ދައްކައިގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކޮށްގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކުރާނަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން، ނުވަތަ ޚާއްޞަ ތިމާގެކަމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ކާވެނީގެ ގޮތުން ގުޅުން އޮތް މީހަކު މަރާލާނަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ އެމީހަކަށް އަނިޔާ ކުރާނަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ހޯދަޔާވާ ޢުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ނުރައްކަލު ރަސީދުތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އާންމުން ބަޔާތެއް އެޅުވާލައިގެން ހޯދަޔާވާ ޢުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(3) އެ ކުރެވޭ ކަންކަމެއްކަން އާންމުން އަޅުވާލައިގެން ހޯދަޔާވާ ޢުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(4) ކުށް ކުރާ ފަރާތަށް އާންމާ ކަންތައްތަކުން ގެނުވައިގެން ފަރާތެއްކަން އަޅުވާލައިގެން ހޯދަޔާވާ ޢުރުމަކަށްވުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 20 (ވިހި) އަހަރާއި 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވޭނެއެވެ. އެ ކުށް ކުރީ އެހެންގޮތަކަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 20 (ވިހި) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވޭނެއެވެ.

ޓޯޗަރކުރަން އުޅުމުގެ ކުށް 15. (ހ) މީހަކު ޓޯޗަރކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ މީހަކު ޓޯޗަރކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ނުވަތަ މީހަކު ޓޯޗަރކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 10 (ދިހައެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވޭނެއެވެ. އެ ކުށް ކުރީ އެހެންގޮތަކަށް

ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމެވެ.

ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށް 16. (ހ) މީހަކަށް ޖިންސީ އަނިޔާ ކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ބޮޑުމިން ދެނެގަތުމަށް، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި މީހެއްގެ ދުރުން އިތުރުކުރުމުގައި ނިސްބަތްވާނެއެވެ.

(1) މަރާލާނެކަމުގެ ބިރު ދައްކައިގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކޮށްގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކުރާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން، ނުވަތަ އޭނާ ދިފާޢުކުރުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ކޮންމެ ގޮތެއް ގެނެސް އޭނާ މިހާރު މަރާލާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ އެހެން މީހަކު އަނިޔާ ކުރާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ރުހުމާ ޚިލާފަށް ކުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއްގެ މައްޗަށް ބޭނުންކޮށް އެނބުރި ހަތިޔާރު ހާޒިރުވެފައިވާ ހާލަތުގައި ކުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(3) އެ ކުށްވެރި ކޮންމެ ހާލަތެއްގައި އެއްވެސް ހާޒިރުވެފައިވާ ހާލަތުގައި ކުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(4) ކުށް ކުރާ ފަރާތަކީ އެކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތެއްގެ ހާލަތުގައި ހާޒިރުވެފައިވާ ހާލަތުގައި ކުރުމަކަށްވުން.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 10 (ދިހައެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމެވެ.

ޖިންސީ އަނިޔާ ކުރަން އުޅުމުގެ ކުށް 17. (ހ) މީހަކަށް ޖިންސީ އަނިޔާ ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ މީހަކަށް ޖިންސީ އަނިޔާ ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ނުވަތަ މީހަކަށް ޖިންސީ އަނިޔާ ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމެވެ.

ޖިންސީ ގޯނާގެ ކުށް 18. (ހ) މީހަކަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ބޮޑުމިން ދެނެގަތުމަށް، އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި މީހެއްގެ ދުރުން އިތުރުކުރުމަކަށް ނިސްބަތްވާނެއެވެ.

(1) މަރާލާނެކަމުގެ ބިރު ދައްކައިގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކޮށްގެން، ނުވަތަ އަނިޔާ ކުރާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން، ނުވަތަ އޭނާ ދިފާޢުކުރުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ ކޮންމެ ގޮތެއް ގެނެސް އޭނާ މިހާރު މަރާލާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ އެހެން މީހަކު އަނިޔާ ކުރާނެކަމުގެ ބިރުދައްކައިގެން ރުހުމާ ޚިލާފަށް ކުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) ނުރަނގަޅު ބަޔާންތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އޭނާ ބަޔާވީ އެއްބަސްވުމެއްގެން
ހާސިލުކުރާ ޖިމާޢުކުރުމަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(3) އެ ކުރުވުނު ކަންކަމުގެ ބާވަތް ނޭނގި އެއްބަސްވުމެއްގެން ހާސިލުކުރާ ޖިމާޢުކުރުމަކަށްވުން؛
ނުވަތަ

(4) ކުށް ކުރާ ފަރާތަކީ އޭނާއާ ކައިވެނީގައި ގުޅިފައިވާ ފަރާތެއްކަން އެއްބަސްވުމެއްގެން
ހާސިލުކުރާ ޖިމާޢުކުރުމަކަށްވުން.

(ނ) ޤާނޫނުގައި ހުއްދަކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މީހެއްގެ ހަށިގަނޑު ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، ނުވަތަ
ސިއްޙީ ބޭނުމަކަށްޓަކައި އެކަމަށް ހުއްދަލިބިގެންވާ ފަރާތަކުން ހަށިގަނޑު ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، ޖިންސީ
ނިޔަތެއް އޮތް ކަމަށް ނުބެލެވޭ ބާވަތެއްގައި، މިފަދަ އަމަލުން ނުވަތަ އެހެން އާދައިގެ ނުވަތަ
އެއްޗެއް ވައްދާލުން ޖިންސީ އަމަލެއްކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ
ބޭނުމެއްގައި ހިމެނުން އަމަލެއް ނޫނެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރީ ނުރައްކާތެރި
ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން ކަމުގައިވާނަމަ، 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ
ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ. އެ ކުށް ކުރީ އެހެންގޮތަކުން ކަމުގައިވާނަމަ،
3 (ތިނެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

19. ޖިންސީ ގޯނާކުރަން އުޅުމުގެ ކުށް

(ހ) ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ކުށް ކުރަންއުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ނުވަތަ
އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރީ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް
ބޭނުންކޮށްގެން ކަމުގައިވާނަމަ، 3 (ތިނެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ
މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމަށެވެ.
އެ ކުށް ކުރީ އެހެންގޮތަކުން ކަމުގައިވާނަމަ 1 (އެކެއް) އަހަރާއި 3 (ތިނެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ
މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމަށެވެ.

20. އިސްތިސްނާކުރުން

21. މަޖުބޫރުކަމާއެކު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު، ޖިންސީ އަމަލެއް އޭނާގެ މަޖުބޫރުކަމާއެކު ހިންގި، އެ ދެމީހުންގެ ތުހުމަތުގައި
ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ދެމީހުންވެސް އެ ކަމީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މީހަކު، ޖިންސީ އަމަލެއް އޭނާގެ މަޖުބޫރުކަމާއެކު ހިންގި، އެ މަޖުބޫރުވާގެ ނުރުހުމުގައި
ކަމުގައިވާނަމަ، އޭނާ އެކަމީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 10 (ދިހައެއް)
އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

މަޙްރަމަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގަން އުޅުމުގެ ކުށް

22. (ހ) މީހަކު، އޭނާގެ މަޙްރަމަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ނުވަތަ އެކަން ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެކަން ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

އެނގިހުރެ ނާންގުމުގެ ކުށް

23. (ހ) މީހަކު، އޭނާގެ މަޙްރަމަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގައިފިކަން ނުވަތަ ހިންގާކަން ނުވަތަ ހިންގިކަން އެނގިހުރެ، އެކަން ފުލުހުންނަށް ނުވަތަ ފުލުހުން ޕްރޮސިކިއުޝަން އޮފީހަށް ނާންގައި ހުރުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހާ ވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

އެއްޖިންސުން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް

24. (ހ) މީހަކު، ޖިންސީ އަމަލެއް އޭނާއާ އެއްޖިންސުގެ މީހަކާއެކު ހިންގީ، އެ ފިރިހެނުންގެ ބުރުމުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ފިރިހެނާ އެ ކުރީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މީހަކު، ޖިންސީ އަމަލެއް އޭނާއާ އެއްޖިންސުގެ މީހަކާއެކު ހިންގީ، އެމީހާގެ ނުބުރުމުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އޭނާ އެ ކުރީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ޖަނަވާރަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް

25. (ހ) މީހަކު، ފުރާނަ ހުރި ނުވަތަ ފުރާނަ ނެތް ޖަނަވާރަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

މައްޔިތަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް

26. (ހ) މީހަކު، މައްޔިތަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 20 (ވިހި) އަހަރާއި 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ޒިނާގެ ކުށް

27. (ހ) މީހަކު، ޒިނާކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 100 (ސަތޭކަ) އެމެރިކަން ޑޮލަރުން ހ 1 (އެކެއް) އަހަރާއި 3 (ތިނެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ގޭ ބަންދުކުރުމެވެ.

28. ނުކުޅެދުންތެރިކަމެއް ހުރި މީހާއަށް ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ހިންގުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހެއްގައި ހުރި ނުކުޅެދުމެއްގެ ސަބަބުން، ޖިންސީ އަމަލުތަކަށް ރުހުންދިނުމުގެ ފަހުމުކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ނެތްކަން އެނގިހުރެ، ނުވަތަ އެ ކުޅަދާނަ ކަމެއް ނެތްކަން ދެނެގަނެވޭނެ ގޮތުގައި ޤާބިލުކަން ނެތްކަން އެނގިހުރެ، ނުވަތަ ދަނޑިވަޅުގެ ތަފާތުކަމެއް ނެތްކަން އެނގިހުރެ، އޭނާއާ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ހިންގާ މީހާ އެ ކުރަނީ، ކުށެކެވެ.

(ނ) ސިކުނޑީގެ އުނިކަމެއް ލިބިފައިވާ މީހަކަށް، އަންނަނިވި ކަންކަން ޤާބިލުކަން ނުވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ނިސްބަތްކުރެވޭނެއެވެ.

(1) އެ ކުށްވެރި ކަންކަމެއްކަން ޤާބިލުކަން އެނގުން؛

(2) އެކަން ކުރުމާއި ނުކުރުމާމެދު ޚިޔާރު އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ގޮތެއް ނިންމުން؛

(3) އެކަން ޤާބިލުކަމާއި ހިންގައިދިކަން، ޤާބިލުކަން، އެހެން ފަރާތްތަކަށް ބައާންކުރެވިދާނެ ގޮތެއް ހުރުން.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 20 (ވިހި) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

29. ހައިޖެކްކުރުމުގެ ކުށް

(ހ) އެއްވެސް މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ހައިޖެކްކުރުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) އެއްވެސް މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި، މީހަކު ޖަހާއްވާ ހައިޖެކްކުރުމަށް ނުވަތަ އެކަން ކުރަން އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެކަން ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރުދުވަހަށް ވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

30. ހައިޖެކްކުރަން މީހަކު ގެންގުޅުމުގެ ކުށް

(ހ) އެއްވެސް މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި، ހައިޖެކްކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، މީހަކު ގެންގުޅުމަކީ ނުވަތަ ބަލިއެއްޖެހުމަކީ ނުވަތަ އޭނާއަށް ޒަރަރުކުރުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ހަށިވިއްކުމަށް ރާއްޖެއަށް ގެނައުމާއި، ރާއްޖެއިން ގެންދިއުމުގެ ކުށް

31. (ހ) ހަށިވިއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި އަންނަ ނުވަތަ ގެންނަ މީހެއްކަން އެނގިހުރެ، ދިވެހިރާއްޖޭން ބޭރުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް މީހަކު ގެނައުމަކީ، ނުވަތަ އެކަމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ނުވަތަ އެކަމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) ހަށިވިއްކުމުގެ ބޭނުމުގައިވާ މީހެއްކަން އެނގިހުރެ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއް ރަށުން އަނެއް ރަށަށް، މީހަކު ގެންދިއުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ނ) ހަށިވިއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި ގެންދާ ނުވަތަ ފޮނުވާ މީހެއްކަން އެނގިހުރެ، ދިވެހިރާއްޖޭން ބޭރަށް މީހަކު ގެންދިއުމަކީ ނުވަތަ ފޮނުވުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ހަށިވިއްކައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށް

32. (ހ) މީހަކު ފައިދާ ހަށިވިއްކައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ، އެކަން ނުކުރާ މީހަކު ދިރިއުޅުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) ތިމާ ދިރިއުޅުމަށް، އެހެން މީހެއްގެ ހަށިވިއްކައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ ކަމުގައި އެނގިހުރެ، އެ އާމްދަނީގެ ބޭނުންހިފުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ނ) މީހެއްގެ ގެއަކީ ނުވަތަ ތަނަކީ ނުވަތަ އެ ގެއެއްގެ ނުވަތަ ތަނެއްގެ ބައެއް، ނާސިގެއް ހިންގާ ގެއެއް ނުވަތަ ތަނެއްކަން އެނގިހުރެ، އެކަން ދެއްކުމުގެ ކުލިބަދަލު ފައިސާއެއްކަމަށް ނަންގައި، އެ ގޭގައި ދިރިއުޅެން ދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، 25,000/- (ފަންސަވީސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން، ނުވަތަ 3 (ތިނެއް) އަހަރުދުވަހަށް ވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ސަބަބުން އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް އޭނާއަށް ލިބިފައިވާކަން ސާބިތުވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ ފައިސާއެއް ނުވަތަ އެ ފައިސާއަކުން ގަނެފައިވާ މުދަލެއް ދައުލަތަށް ނަގަންވާނެއެވެ.

ނާސިގެ ހުރުމުގެ ކުށް

33. (ހ) ނާސިގެއް ހުރުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ ތަނެއް ބެލެހެއްޓުމަކީ ނުވަތަ ހިންގުމަކީ ނުވަތަ އެއިން ކަމެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހަށް ވުރެ ދިގުނޫން މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ބިރުދެއްކުމުގެ ކުށް 34. (ހ) މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ނުވަތަ ދިވެއްސަކު ދިވެހިރާއްޖޭން ބޭރުގައި، މީހަކަށް ބިރުދައްކައިގެން ނުވަތަ ގަދަބާރު ދައްކައިގެން، އޮޅުވާލައިގެން ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކުން، ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލެއް ހިންގުމަށް އެހެން މީހަކު މަޖުބޫރުކުރުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ނުވަތަ އެކަމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ބޮމްގޮއްވުމުގެ ކުށް 35. (ހ) ބޮމްގޮއްވާ ތަކެތި ކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލެއް ކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލެއް ހިންގުމަށްޓަކައި، އެއިން ކަމަކާ ގުޅިގެން، އެއިން ކަމެއްގެ ސަބަބުން ފާޅުގައި ނުވަތަ އާންމު ތަނެއްގައި ބޮމްގޮއްވާލުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 3 (ތިނެއް) އަހަރާއި 5 (ފަހެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ރަހީނާ ހިފެހެއްޓުމުގެ ކުށް 36. (ހ) މީހަކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ނުވަތަ ދިވެއްސަކު ދިވެހިރާއްޖޭން ބޭރުގައި، މީހަކު ރަހީނާ ހިފެހެއްޓުމަކީ ނުވަތަ ރަހީނާ ހިފެހެއްޓުމަށް އެހީތެރިވުމަކީ، އާންމުން ނުވަތަ ސަރުކާރު ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލުގެ ކުށް އެކަން ކުރުމަށް ނުފޫޒުފޯރުވުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

މަސްތުކުރުވުމުގެ ކުށް 37. (ހ) ބަނގުރާގެ ބާވަތުން ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް މީހަކަށް ދިނުން، އޭނާގެ ހަށިގަނޑުގެ ބޭރު ކަނޑުފަތަށް ނުވަތަ އެއީ ޖިސްމާނީ ބާވަތުގެ ގެއްލުމެއް ފޯރުވުމަށްޓަކައި، އޭނާގެ ހަށިގަނޑަށް އެއްޗެއް ލުމަކީ، ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލެއް ހިންގުމަށްޓަކައި ކަމުގައިވާނަމަ، އޭނާގެ ހަށިގަނޑަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ގެއްލުމެއް ލިބިގެން، ބަނގުރާގެ ބާވަތެއް ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ބާވަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 10 (ދިހައެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ފޮރުވުމުގެ ކުށް 38. (ހ) ޓެރަރިސްޓު ކަމުގައި ބެލެވޭ ނުވަތަ ރަހީނާއެއް ހިފެހެއްޓި ނުވަތަ ޓެރަރިސްޓު ޢަމަލެއް ހިންގި މީހަކު ފޮރުވައިދިނުމަކީ، ނުވަތަ ފޮރުވާ ތަނެއް ދިނުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 10 (ދިހައެއް) އަހަރާއި 15 (ފަނަރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

މީހުން ނިގުޅައިގަތުމުގެ ކުށް 39. (ހ) އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި، މީހެއްގެ ނުރުހުމުގައި، އޭނާގެ ބެލެނިވެރިންގެ ކިބައިން ނުވަތަ ޢާއިލާގެ މީހުންގެ ކިބައިން ނުވަތަ އޭނާގެ ފިރިމީހާ ނުވަތަ އަނބިމީހާގެ ކިބައިން ނުވަތަ އޭނާ ދިރިއުޅެމުންދާ ބައެއްގެ ކިބައިން އޭނާ ނިގުޅައިގަތުން، އޭނާ އެހެން ތަނަކަށް ގެންދިއުމަކީ ނުވަތަ އެހެން ތަނެއްގައި ބަހައްޓުމަކީ ނުވަތަ ބަންދުކުރުމަކީ ނުވަތަ ހިފެހެއްޓުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(1) ރަހީނުކުރުން؛ ނުވަތަ

(2) ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުން؛ ނުވަތަ

(3) ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުން؛ ނުވަތަ

(4) ޖިންސީ ޢަމަލެއް ހިންގުން؛ ނުވަތަ

(5) އެހެން މީހަކާއެކު އޭނާ ޖިންސުކުރުން މަޖުބޫރުކުރުވުން؛ ނުވަތަ

(6) އެހެން މީހަކު ލައްވާ އޭނާއަށް ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުވުން؛ ނުވަތަ

(7) އެހެން މީހަކު ލައްވާ އޭނާއަށް ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުވުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

ހިފެހެއްޓުމުގެ ކުށް 40. (ހ) މީހަކު ރަހީނުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި ނުވަތަ އޭނާއަށް ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި، އޭނާގެ ނުރުހުމުގައި، އޭނާ ތަނެއްގައި ބަހައްޓައިގެން ނުވަތަ ބައިންދައިގެން ނުވަތަ އޭނާއަށް އެހެން ތަނަކަށް ނިކުމެވޭގޮތް ނުވާގޮތަށް ތަނެއްގައި ބަންދުކުރުމަކީ، ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ނ) އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި ދެވިފައިވާ ރުހުން، އޭނާގެ ނުރުހުމުގައި ތަނެއްގައި ބަހައްޓައިގެން ކަމުގައި، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ބެލެވޭނެއެވެ.

(1) އޭނާ ތަނެއްގައި ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން؛ ނުވަތަ

(2) އޭނާއަށް ހިނގުމަށް ދެވޭގޮތް ހަދާފައި ބަހައްޓައިގެން ނުވަތަ ބޭއްވުން ނުވަތަ ބޭންދުން؛ ނުވަތަ

(3) އޭނާ ހުރި ތަނުން އޭނާ އަމިއްލަ އިޚްތިޔާރުގައި ނުކުމެވޭން ދޮރެއް ގޮތެއް ނެތުން؛ ނުވަތަ

(4) އޭނާ އެ ތަނުން ނުކުމެގެންދިއުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ކަމުގައި ވިޔަސް، އޭނާއަށް އެކަން ކުރެވުން އޮތީ އޭނާ ލައިގެންހުރި ހެދުން ދޫކޮށްލައިގެން އެއްބަސްވާނަމަ،

ނުވަތަ އޭނާގެ މުދަލެއް ނުވަތަ އޭނާގެ ޙައްޤެއް އޮތް އެއްޗެއް ދޫކޮށްލުމަށް ކުރުގައިވުން؛ ނުވަތަ

(5) އެއްޗެކަމާ ނުލާ އޮންނާ އެ ތަނަކުން ދިރުމަކީ އޮންނަނީ ކުރުވުން ކަމެއް ކަމުގައި ނުވާ ބާރަތެއްގައި، އެ އެއްޗެއް ބޭނުންކުރުމަށް، ނުވަތަ އެ އެއްޗެއް ދޫކޮށްލުމަށް، އެ ތަނުން ދާނެކަން.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށަކީ ހިނގާހިނދު، އެކަމުން ސަލާމަތްވުމަށްޓަކައި އޭނާއަށް އެ ތަނުން ދުރުވެ އޮތީ އެކަން ކަންތައްތަކެއް މީހާގެ ހަށިގަނޑު ބައިވެސް ނުވަތަ އޭނާގެ ހަޔާތަށް ނުރައްކާލާ ބިރެއް އޮތް ހާލަތެއްގައި، އެކަން ދޭހަވާގޮތަށް ކަމެއް ކުރުމަކީ ކުށެއް ނޫނެވެ.

41. މީހަކު ޖިންސީ އަމަލެއްގައި ބައިވެރިކުރުވުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގައި، އެހެން މީހެއްގެ ރުހުމާ ނުލާ އެމީހަކު ބައިވެރިކުރުވައިފިނަމަ، އެމީހަކު އެ ކުރަނީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 3 (ތިނެއް) އަހަރާއި 5 (ފަހެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

42. ޖިންސީ އަމަލެއް ބަލަން މަޖުބޫރުކުރުވުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު، ޖިންސީ އަމަލެއް ހިނގަމުންދާތަން ބަލަން އެހެން މީހަކާ މަޖުބޫރުކުރުވައިފިނަމަ، ނުވަތަ ޖިންސީ އަމަލެއް ހިނގަމުންދާ މަންޒަރެއް ނުވަތަ ފޮޓޯއެއް ނުވަތަ ވީޑިއޯއެއް ނުވަތަ ވީޑިއޯއެއްގެ މަންޒަރެއް ނުވަތަ ފިލްމެއް ނުވަތަ ފިލްމެއްގެ މަންޒަރެއް އެހެން މީހަކަށް ދައްކައިފިނަމަ ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލެއް ހިންގާ އަޑު އިއްވައިފިނަމަ، އެ ކުރަނީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 1 (އެކެއް) އަހަރާއި 3 (ތިނެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

43. ޢުރިޔާންކޮށް ހުރުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު، ޢުރިޔާންކޮށް ހުރުމަކީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް ކޮންމެ ހާ ޢުރިޔާންކޮށް، އެއްވެސް ވަސީލަތަކުން ދުޅަވެރިކޮށް އާންމުކޮށް މީހަކު، އެ ކުރަނީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 1 (އެކެއް) އަހަރާއި 3 (ތިނެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 3 (ތިނެއް) އަހަރާއި 5 (ފަހެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

44. ޢުރިޔާންކޮށް ހުއްޓުވުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު، ޢުރިޔާންކޮށް ހުރުމުގައި އެހެން މީހެއްގެ ރުހުމާ ނުލާ އެމީހަކު ބައިވެރިކުރުވައިފިނަމަ، ނުވަތަ އެމީހެއްގެ ޖިންސީ ގުނަވަންތައް ހާމަކޮށް ފެންނަގޮތަށް ޢުރިޔާންކޮށް ހަދައިފިނަމަ، އެމީހަކު އެ ކުރަނީ ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް ކޮށްގެން ހުރި ޢިބާރާތްތަކު، އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ގޮތުގެ ގޮތުން ކުރާނަމަ، އެ ކުށަކީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 5 (ފަހެއް) އަހަރާއި 7 (ހަތެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 20 (ވިހި) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

45. މަޖުބޫރުން އޮރިޔާންކުރު ވުމުގެ ކުށް

(ހ) މީހަކު މަޖުބޫރުކޮށް ކޮންމެ ގޮތަކަށް ނަމަވެސް ...

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް ކޮށްގެން ހުރި ޢިބާރާތްތަކު، އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ގޮތުގެ ގޮތުން ކުރާނަމަ، އެ ކުށަކީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 7 (ހަތެއް) އަހަރާއި 10 (ދިހައެއް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ 20 (ވިހި) އަހަރާއި 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމެވެ.

46. އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން ބައިވެރިވެގެން ކުރާކުށްތައް

މި ޤާނޫނުގައި ކުށެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް މިހާރުވެސް ކުރި، އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން، އެއް ...

ހަތްވަނަ ބާބު

ދަފްތަރުކުރުން

47. ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށް ސާބިތުވާ މީހުންގެ ދަފްތަރު

(ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ތެރެއިން ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ސާބިތުވާ ހަމަ ކޮންމެ މީހެއްގެ ތަފްޞީލު ހިމެނޭ ދަފްތަރެއް، "ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހުންގެ

ދަފްތަރު" ގެ ނަމުގައި، ވަޒީރުގެ އިދާރާގެ ދަށުން ފުލުސް ... ގައި ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(1) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރޭޕްކުރުމުގެ ކުށް.

(2) މި ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ރޭޕްކުރަން އުޅުމުގެ ކުށް.

(3) މި ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖިނާއީ އަނިޔާގެ ކުށް.

(4) މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖިނާއީ އަނިޔާކުރަން އުޅުމުގެ ކުށް.

(5) މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖިނާއީ ގޯނާގެ ކުށް.

(6) މި ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޒަބްރުދަސްތާއެކު ޖިނާއީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް.

(7) މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެއްޖިންސުން ޖިނާއީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް.

(8) މި ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޖަނަވާރަކާއެކު ޖިނާއީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް.

(9) މި ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޔްޔިތަކާއެކު ޖިނާއީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށް.

(10) މި ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ނުކުޅެދުންތެރިކަމެއް ހުރި މީހަކާއެކު ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށް.

(11) މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަރިފުއްކުރުމުގެ ކުށް.

(12) މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަރިފުއްކުރުވުމަށް މީހަކު ގެންގުޅުމުގެ ކުށް.

(13) މި ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަރިފުއްކުރުވުމަށް ރާއްޖެ ގެނައުމާއި، ރާއްޖޭން ގެންދިއުމުގެ ކުށް.

(14) މި ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހަރިފުއްކަމައިގެން ލިބޭ އާމްދަނީ ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށް.

(15) މި ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ނާސިގެ ހެދުމުގެ ކުށް.

(16) މި ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބްލެކްމެއިލްކުރުމުގެ ކުށް.

(17) މި ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަސްތުކުރުވުމުގެ ކުށް.

(18) މި ޤާނޫނުގެ 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވެރިވެގަތުމުގެ ކުށް.

(19) މި ޤާނޫނުގެ 39 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވެރިން ނިގުޅައިގަތުމުގެ ކުށް.

(20) މި ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އޯރިޔާންކާޒު ހެދުމުގެ ކުށް.

(21) މި ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މަޖުބޫރުން އޮރިޔާންކޮށް ހުއްޓުވުމުގެ ކުށް.

(ށ) ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހުންގެ ދަފްތަރުގައި ހިމަނަންޖެހޭ މައުލޫމާތުތަކަށް މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުލޫމާތު ހިފެހެއްޓުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތަކާއި އެ މައުލޫމާތަށް ބަލަދުވެވޭނެ އުސޫލުތައް، މި މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ވަޒީރު އެކުލަވާލާ ގަވާއިދެއްގައި ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) ޖިންސީ ކުށުގެ ދަފްތަރަކީ، އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކުރެވޭނެ ދަފްތަރެއް ނޫނެވެ. މި މާއްދާ މިހެން އޮތް ނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދާއިރާގެ ބޭރުގައި އެ ދަފްތަރުގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތު އެހެން ފަރާތަކަށް ދޫކުރުމުގެ އުސޫލަކަށް އަމަލުކުރުމަކީ، މި މާއްދާ ހުރަސްއަޅާ ކަމެއް ނޫނެވެ.

(ރ) ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހުންގެ ދަފްތަރުގައި، އަންނަނިވި މައުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.

(1) ކުށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހާގެ ތަފްސީލު (ނަމާއި އެޑްރެހާއި ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރާއެކު).

(2) އޭނާ ކުރި ކުށް.

(3) އޭނާގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ހުކުމް.

(4) އޭނާގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ހުކުމް އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރި ކޯޓުގެ ހުކުމް.

(5) އޭނާގެ މައްޗަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށް ސާބިތުވި ތާރީޚު.

(6) އޭނާ އެވަގުތު ހުރި ބަންދުގައިކަން ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލެވިފައިކަން.

ދަފްތަރުން ނަން އުނިކުރުން 48. (ހ) ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހުންގެ ދަފްތަރުން މީހެއްގެ ނަން އުނިކޮށްދިނުމަށް އެދި އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގައި، ކަމުގެ މަސްލަޙަތު އޮތް ފަރާތްތަކުން، ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން، އެ ހުށަހެޅުމުގެ މައްޗަށް ބަލާކަށް އަދި އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހުންގެ ދަފްތަރުން ނަމެއް އުނިކުރުމަށް، ވަޒީރުގެ މައްޗަށް ކޯޓަށް އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(1) ކުށް ކުރި ފަރާތަކީ އެފަދަ ކުށެއް ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ކުރި މީހަކަށްވުން؛ ނުވަތަ

(2) އެ ކުށަކީ ޙައްދު ކުރުމުގެ ކުށެއް ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށެއް ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާގެ ކުށެއް ނުވަތަ ޖިންސީ ހަމަލާގެ ކުށެއް ނޫން؛ ނުވަތަ

(3) ކުށް ކުރި ފަރާތަކީ ކުޑަކުއްޖަކަށް ނުވުން؛ ނުވަތަ

(4) ކުށުގެ އަދަބުގެ ޒާތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެ ކުށުގެ އަދަބުގެ މިންގަނޑުން ބާރުއިރު، އެންމެ ދަށް މިންގަނޑުގެ އަދަބު ކަމުގައިވުން؛ ނުވަތަ

(5) އިސްތިއުނާފުގެ މަރުޙަލާގައި ކުރުން ބޭނުންވުން.

(ށ) ހުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށްޓަކައި ބަންދުގައި މީހަކު ބައިތިއްބާ މުއްދަތަށް، މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރެވޭ އަދަބު ތަންފީޒުކުރުމުގެ މުއްދަތު، އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ ދުއްތުރަކައިދީ ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ވީ ޖެހިއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެންގުން އަންގާނީ ޒަތުގެ އުސޫލުތަކާއި މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގަވާއިދުގައި ވަޒަނު ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

ދަތުރު 49. ޖަލްސާ ކުރު ކުރާ މީހުންގެ ދަތުރުތަކަކީ ވީއެ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދަންވާނީ ދަތުރުތައް ކުރުމާ ހަމަޖެއްސުމަށް، އެކަން އެޖެންސީއިން ހިނގައުމަށް ވަޒީފާ ކަނަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.

މައުލޫމާތު ބަދަލުވާކަން އެންގުން 50. (ހ) ޖަލްސާ ކުރު ކުރާ މީހުންގެ ދަތުރުތަކުގައި ނަން ހިމެނިފައިވާ ފަރާތެއްގެ އަންނަނިވި މައުލޫމާތު ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، އެކަން، އޭނާ، އަންނަނިވި މުއްދަތުތަކުގެ ތެރޭގައި، ފުލުހަށް ފުރަބަޔާކޮށް އެޖެންސީއަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(1) އޭނާގެ ނަމަށް ނުވަތަ އެގެރަށް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން އަންގައިދޭ ކާޑުގެ ނަންބަރަށް ބަދަލެއް އައުމުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަން އެންގުން.

(2) ދިވެހިރާއްޖެން ބޭރަށް ފުރާ ކަމުގައިވާނަމަ، ފުރުމުގެ ކުރިން އެކަން އެންގުން.

(3) ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެނބުރި އައުމުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އައުމަށްފަހު ހިނގާ ފުރަތަމަ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަން އެންގުން.

(4) އޭނާ ދިރިއުޅޭ އެޑްރެސް ބަދަލުވުމުގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ހިނގާތީ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެންގުން.

(5) އޭނާގެ ޤާނޫނީ ބަލަދުވެރިޔާ ނުވަތަ ބެލެނިވެރިޔާ ބަދަލުވެއްޖެނަމަ، އެކަން ހިނގާތީ ފުރަތަމަ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެންގުން.

(6) ދާއިމީ އެޑްރެސް ނޫން އެހެން އެޑްރެހެއްގައި އޭނާ އުޅެކަމުން ވާނަމަ، އެކަން ހިނގާތީ ފުރަތަމަ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެންގުން.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތީން، ދަތުރުތަކުގައި ނަން ހިމެނިގެންވާ މީހާ ކުރަންޖެހޭކަމެއް އެގޮތަށް އޭނާ ނުކުރެވިއްޖެނަމަ، އޭނާ އެކުރަނީ ކުށެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ އަދަބަކީ، އެ ކުށް ކުރި މީހާ -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމާއެކު އަދި އެ ކުށް ތަކުރާރުކުރާ ކޮންމެ ފަހަރަކު، އެ ތަކުރާރުކުރާ އަދަދު -/5,000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން ގުނަކުރުމުން ނުކުންނަ އަދަދުން އޭނާ ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

ފަސްވަނަ ބާބު

ނުއްކާގޭ

ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް ބޭނުންކުރުން ލާޒިމުކުރުން

50-1. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 15 ވަނަ މާއްދާއާއި، 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، 28 ވަނަ މާއްދާއާއި، 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި ކުށުގެ ޝިކާޔަތަށްކަތްވާ ފަރާތުގެ ހަރަކާތްޖެއި އަންނައުންނަ ސާމާނު ނަގައި، އެ ސާމާނު ފަރުގެ ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް ބޭނުންކުރުން ލާޒިމުކުރަމެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ޝިކާޔަތަށްކަތްވާ ފަރާތުގެ ހަރަކާތްޖެއި އަންނައުންނަ ނަގާ ސާމާނުތައް، އެ ސާމާނުގެ ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓްގައި ކުށުގެ ޝިކާޔަތަށްކަތްވާ ފަރާތުގެ ރުހުމުގައި، ޓެސްޓު ކުށުގެ ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް ބޭނުންކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރެވޭ "ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް" ބޭނުންކޮށް ނަގާ ސާމާނުތަކުގެ މައްޗަށް ކުރާ ބޭނުންކުރާނެވެ.

(ނ) ޓެސްޓު ކުށުގެ ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް ބޭނުންކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރެވޭ "ރޯޑު އެލިޔެންސް ކިޓް" ގައި އެންމެ މަދުވެގެން އަންނަނިވި ސާމާނުތަކެއް ނުހިމެނިގެން އެ ސާމާނުތަކެއް ރައްކާކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ އާލާތްތަކެއް ހުންނަންވާނެއެވެ.

(1) ޑިސްޕޯޒޭބަލް ގްލަވްސް، ކުރިމަތިވާ ފަރާތާއި ފުރަގަސްފަރާތުގެ ވަރަށް ގާތުން ސަރަޙައްދުން ނަގާ ޑިސްޕޯޒޭ؛

(2) ތާ އަދި ކުޅަކަމުދާ ތަކެތި؛

(3) ކުށުގެ ޝިކާޔަތަށްކަތްވާ ފަރާތުގެ އަންނައުންނަ ނަގާ ސާމާނު؛

(4) ނިޔަފަތްތަކާއި ނިޔަފަތި ދަތުން ނަގާ ސާމާނު؛

(5) ކުރިމަތި ފަރާތާއި ފުރަގަސްފަރާތުން ނަގާ ސާމާނު؛

(5) ކުރިމަތި ފަރާތާއި ފުރަގަސްފަރާތުން ނަގާ ސާމާނު؛

(6) އަންގައިން ނަގާ ސާމާނު؛ އަދި

(7) ހަށިގަނޑުގެ ބޭރުން ނަގާ ސާމާނު.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުރާ ޝަކުވާތަކަކަށް ފިޔަވަޅުގެ ހަރަކާތެރިވާއިރު އަންނައުން

ސާވިސް ޕްލޭން ނެގުމަށާއި، އެ ސާވިސް ޕްލޭނަކާއި ގުޅޭ ފުރުޞަތު ބަލަހައްޓާ ރަމް ކުރާ ޝަކުވާތަކަކާއި

ފިޔަވަޅު ދެމުން ހުރުމުގައި އަމަލުކުރަނީ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކާއި، ކުރާ ޝަކުވާތަކަކާއި

ކުރެވެނީގައި ބޭނުމަށް މިހާރުގެ ސާވިސް ޕްލޭން ނެގުމަށް ޓޫރ އޮޕަރޭޝަންސް ކިޓް ބޭނުންކުރާނަމަ ގޮތުގެ

އުސޫލުތަކާއި، އެފަދަ ސާވިސް ޕްލޭން ނަގައި އެ މަރުކަޒުގައި ރައްކާތެރިކޮށް ބަހައްޓާނަމަ ގޮތުގެ

އުސޫލުތައް ބާރުއަޅާ ގޮތުގައި ދިވެހި ފުރުޞަތުގެ ހުރުމަތާއި، ފުލުހު ޕްރޮޓެކްޝަން

އޮފީސްތަކާއި، ރައީސުލް އަންނަ ފުލުހު ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސްގެ މަސްވެރިކަމުގެ، މި

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަދަ ބައިވެރިން ފުރިހަމަ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ

ތެރޭގައި ސިޔާސީ ކަންތަށް ގެނޭ މަސްއޫލިއްޔަތު ރަވާލުވެގެންވާ ވަޒީފާ ހަދައި

އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

50-2. **ޓޫރ އޮޕަރޭޝަންސް ރިޕޯ ފުރުޞަތުދިނުން**

(ހ) ސަރުކާރުގެ ސިޔާސީ ހުރުމަތްތަށް މަރުކަޒުތަކާއި ހުސްޓީޗަރތަކަށް ޓޫރ އޮޕަރޭޝަން ރިޕޯ ލިބޭނެ އިންތިޒާމް ސަރުކާރުގެ ފިޔަވަޅު ހަމަޖެއްސަންވާނެއެވެ.

(ށ) ސަރުކާރުގެ ސިޔާސީ ހުރުމަތްތަށް ތަނަކުން ޓޫރ އޮޕަރޭޝަން ރިޕޯ ބޭނުންކުރެވޭނެ ނަމަ ސާވިސް ޕްލޭނެއް ނަގައިގެން އެއްވެސް އަގެއް ނަގައިގެން ނުވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޓޫރ އޮޕަރޭޝަން ރިޕޯ ލިބޭނެ އިންތިޒާމް މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސަރުކާރުން ހަމަޖައްސަން

ނިންމަންވާނެއެވެ.

50-3. **ތަފްސީލް ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުން ސާވިސް ނެގުން**

(ހ) ޓޫރ އޮޕަރޭޝަން ރިޕޯ ބޭނުންކުރާނެ ގޮތުގެ ތަފްސީލް ލިބިފައި ހުރި ގެކަދެއް ނުވަތަ ނަރުހެއް ނުވަތަ ސިޔާސީ އެހީތެރިއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސަރުކާރުން ހިންގާ ކޮންމެ ސިޔާސީ މަރުކަޒެއްގައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ކޮންމެ ޕްރޮޓެކްޝަނެއްގައި ހުންނަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަރާތްތަކަކީ "ވިކްޓިމް ސަޕޯޓް އަދި ޕްރޮމޯޓް އިންފޯމް" ނަމަކީ އެފަދަ ތަފްސީލް ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކަށްވާނެއެވެ.

(ށ) ޓޫރ އޮޕަރޭޝަން ރިޕޯ ބޭނުންކުރަން ސާވިސް ނެގުމުގެ މަސައްކަތްކުރަންވާނީ މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފްސީލް ލިބިފައިވާ ފަރާތްތަކުންނެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވުމުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަފްސީލް ލިބިފައިވާ ގެކަދެއް ނުވަތަ ނަރުހެއް ނުވަތަ ސިޔާސީ އެހީތެރިއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ސަރުކާރުން ހިންގާ ކޮންމެ ސިޔާސީ މަރުކަޒެއްގައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ކޮންމެ ޕްރޮޓެކްޝަނެއްގައި ހުރިކަން ޔަޤީނުކޮށް ފުލުހު ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފީހުން ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ކޮންމެ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުން އެކަން މިނިސްޓްރީ ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތަމްރީން ލިބިފައިވާ ޕްރޮފެޝަނަލް ނުވަތަ ޓެކްނިކަލް ނުވަތަ ސިވިލް އެޕްރެންޓިސް ސަޓިފިކެޓް ހިނގާ ކޯހުގެ ސިވިލް މަރުޙަލާއެއްގައި ދަރިވަރުންނާއި ބެހޭގޮތުން ހިނގާ ކޯހުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ކޮލެޖެއްގައި ފިޔަވައި، އަހަރަކު އެއްފަހަރު އެކަމާ ގުޅޭ ދިރާސާ ފަހުން ފޮނުވާ ޕްރޮފެޝަނަލް އޮޑިޓެއް ހެދުމަށް ޢަމަލުކުރަމުންދާނެއެވެ. އަދި އެ ދިރާސާ ފަހުން ޕްރޮފެޝަނަލް އޮޑިޓުގެ ރިޕޯޓު ދަށުން ކޮމިޝަނަށް މަޢުލޫމާތު ފޮނުވަމުންދާނެއެވެ.

ތަރުޖަމާ އިދާރާއަށް ސާމްޕަލް ގެންދިއުން

50-4. ތަރުޖަމާ އެމްޑީއެން ބީ ބޭންކްކުރުމުގެ ނަމާ ސާމްޕަލްއަކީ މި ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި، (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ހުއްދައްކަމުން، ތަރުޖަމާ އެމްޑީއެން ބީ ބޭންކްކުރުމުގެ ނަމާ ސާމްޕަލް ނޫނީ މަޢުލޫމާތު ތަރުޖަމާ އިދާރާއަށް އެ ސާމްޕަލް ގެންދިއުމުގައި އަމަލުކުރާނީ އުސޫލު މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

ރަށުގެ ސިޔާސަތަކާއި ފަރާތް މާބަނޑުވުމުން ރައްކާތެރިކަން ލިބުން

50-5. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 15 ވަނަ މާއްދާއާއި، 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، 28 ވަނަ މާއްދާއާއި، 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުށެއް ހިންގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި ކުރުގެ ސިޔާސަތަކާއި ފަރާތް މާބަނޑުވުމުގެ ނުވަތަ މާބަނޑުވެފައިވާކަމުގެ ސިފައިގައި ހުރިކަމުގެ ތަޢުލީމަކަށް ފަރުގަކުރެވޭ ޕްރޮފެޝަނަލްގައި މާބަނޑުވުމުން ރައްކާތެރިކަން ލިބިދޭން ޤާނޫނީ ފަރުވާ، ކުރުގެ ސިޔާސަތަކާއި ފަރާތުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ސިވިލް ހުށަހެޅި ޤާނޫނީ ދަތިކަން ދަތުރުކުރުމަށް ޤާނޫނުދިނުމަށް ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތަކީ ތަޢުލީމުގެ ސިފަ ބެލުމުގެ ދަރުން ޤާނޫނީ ފަރާތެއްކަމަށް ވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތް ދިނުމާގެ އުސޫލުތަކެއް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދު، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ސިވިލް ކޯޓުމާލިއްޔަތު ޚަރަޖުކުރުމާ ވަޒީރު ހަދައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.

ޕްލީ ބާގެއިން ފުރުޞަތު ބަލިވެކަން ޚާއްޞަކުރުން

50-6. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 15 ވަނަ މާއްދާއާއި، 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، 28 ވަނަ މާއްދާއާއި، 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުށެއް ހިންގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި، ޕްލީ ބާގެއިން ފުރުޞަތު ބަލިވެކަން ޚާއްޞަކުރުމާގެ މައްޗަށް ކުރުގެ ސިޔާސަތަކާއި ފަރާތަށް ސިވިލް ޤާނޫނީ ފަރުވާ މަދަނީ ޤާނޫނުދިނުމަށް ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ބަލިވެކަން ޚާއްޞަކުރުމަށް ސިވިލް ޤާނޫނީ ފަރުވާ މަދަނީކުރުމުގައި

ކޯޓުގެ ސިޔާސަތައަކަށްވީ ފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަ، އެފަދަ ޖިނާއީ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ މުރާޖަޢާކުރުން ހަމަޖެއްސިދީފައި ނުވާނެއެވެ.

(ނ) ޖިނާއީ ގޮތުން ދިފާޢު ބެލުމަކަށް ބެސްޓުކުރެވޭ އިންޒާރު ހަމަޖެހިފައިން މުރާޖަޢާކުރުން، އެފަދަ ޖިނާއީ މައްސަލަ ހުށަހެޅުން ބާރުވާ ސާބިތުވާ ނަމައި، އެފަދަ ޖިނާއީ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ހަމަޖެހިފައިވާ މުރާޖަޢާކުރާ ކޯޓުގެ ސިޔާސަތައަކަށްވީ ފަރާތުގެ ސާބިތު ފޮނުވައި ޖިނާއީ ހުށަހެޅުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިޔާސީ ހުށަހެޅި މުރާޖަޢާކުރުން ހަދަންޖެހޭ ޖިނާއީ ހުށަހެޅުމުގެ އިސްތިޢުނާފު ބައާންކުރާ ގޮތައިދު، މި ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ސިޔާސީ ކަންކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަވާލުވެގެންވާ ވަޒީރު ހަދައި އާންމުކުރަންވާނެއެވެ.

ހުކުމް ނިސްބަތް 51. މި ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށަކާގުޅޭ ޝަރީޢަތެއްގައި ފިޔަވައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެން ކަމެއް ކުރުމުގެ ސާބިތުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޖިނާއީ އެހެން ކުރުގެ މައްސަލައެއްގައި ހުކުމް ބަރަދަރަށް ބަލާ ނިސްބަތުންނެވެ. އަދި، އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ހުކުމް ގޮތެއް ބަލައިގަންނާނީވެސް، ޖިނާއީ އެހެން މައްސަލަތަކުގައިވެސް ބަލައިގަންނަ ބަލަތުގެ ހުއްކެވެ.

ކުރުގެ ސިޔާސަތައަކަށް ފަރާތާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ބިންގާތަކުވެރިން ހުރި 52. (ހ) އެހެން ޤާނޫނެއްގައި، ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހުކުމް މިންގަނޑުކަމަށް ނުވަތަ ކުރަން ފަސްކުރުމާ ހުކުމް ބާރުތަކަށް، އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ ބާރުމަތިކުރަކި، ތަކުގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިނާއީ ޢަދަދުގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުރާގެ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށްކުރި، އަސްލަކީ ބަލަބުގެ ހުއްކަށް، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، އެ ތުހުމަތުކުރެވޭ އަދަދު ހިނގައިފިކަމަށް، އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ޝައްކުނެތި ސާބިތުވާން ކުށްސާބިތުކުރަން ކުރުގެ ސިޔާސަތައަކަށް މިފަދަ އެއްބަސްވުމަށް ބިންގާތަކުވެރިން ހުއްކެވެ.

(1) ސައިންޓިފިކް ތަޖުރިބާތަކުން ދައްކާ ނަތީޖާ.

(2) ޝާހިދުން ފެނުނު މިންވަރުގެ ހުރި.

(3) ޝާހިދުންގެ ނިސްބަތުގެ ތަޖުރިބާތަކުން ލިބޭ ހުރި.

(4) މިހާރު ބޭނުންކުރާ ރަތްތަކުގެ ނަތީޖާ ވާހަކަތަކާއި ހަދައިގެން، ނުވަތަ އަތުން ލިޔެފައިގެން ކިޔައިދިނުން ކަމަށް ބެލެވޭނެ ސަބަބުތަކެއް، އަދި ހާދިސާ ހިނގި ވަގުތާއި އެ ވާހަކަ ކިޔައިދިން ވަގުތާ ދުރުމިން މާ ދިގު މުއްދަތަކުން ފާއިތުނުވާނަމަ، އެކަމުގެ ހިނގާމާ ދުރުމިން ގިނަ ދުވަސްތަކުގެ ނުވަތަ ކުރުގެ ސިޔާސަތައަކަށް މައްސަލައިގެނުން، ނުވަތަ ފިލިއާހަށް ނުވަތަ ޢަމަލީހާށަށް ނުވަތަ ގޮތުގެ މިހާރު، ނުވަތަ ރަށްވަށްއެރުމަށް، ނުވަތަ ޓީކާކުރުން، ނުވަތަ

ޑިވިއްޔީ އެކްސްޕާޓަކަށް، ނުވަތަ ސައިކޮލޮޖިސްޓަކަށް، ނުވަތަ ސައިކިއާޓްރިސްޓަކަށް، ނުވަތަ މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރާ ފުލުހަކަށް ކުށުގެ

ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތުން ހާދިސާއާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު އެއިން ފަރާތަކަށް ދޭ ބަޔާން.

(5) އޭނާއާމެދު ކަންވީގޮތް ކަމަށް ނުވަތަ އެކަން ހިނގާދިޔަގޮތް ކަމަށް ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތުން ދޭ ބަޔާން.

(6) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތުން ކުރިން އެހެން އިންސާނަކާ ޖިންސީ ގުޅުމެއް ތިބިފައިވާ ގޮތުން ކަމަށް ޖެހިލުމެއްނެތި ފަހަރެއްގައި ކަންކަމާއި ޖިންސީ ތަޖުރިބާތަކުން ފަހަރެއްގައި ކަންކަން ދިމާވުން.

(7) މާއްދީ ހެކި.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކީގެ ބާވަތްތަކުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތެއްގެ ހެކި ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އަދި މި ޤާނޫނުގެ 53 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށް ހާލަތެއް ދިމާނުވާނަމަ، އެ ހެއްކަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، އެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ޝަޚްޞު ހިނގައިދިޔަކަމުން، އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކުއުފެދިފައި ސާބިތުކުރުމަށް އެކަށޭނަ ހެކި ކަމުގައި މި ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރެއެވެ.

ކުށުގެ ޝިކާރައަށްވީ ފަރާތާ ދެކޮޅަށް ބޭނުންކުރެވިދާނެ ހެކި

53. މި ޤާނޫނުގެ 52 ވަނަ މާއްދާ އެހެން ގޮތަކަށް ކަމުގައި ވިޔަސް، ކަން ހިނގިއިރުގެ ކަމުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން އެއްވެސް ނުކުތާއަކަށް މިނިވަން ގޮތެއްގައި، ނުވަތަ ހެކިބަހެއް ބާރުލިބިގެންދާނެ ގޮތަކަށް ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދީފައިވާނަމަ، ގޯނާކުރުމުގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާގެ ކުށް ދެކޮޅަށް ކުށްކުރިކަމުގެ ތުހުމަތު ނުވަތަ ދައުވާ ނަގާފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ ހެކިތަކެވެ.

ހަވަނަ ބާބު

ބަދަލު ހޯދުމާގުޅޭ

އަނިޔާއަށް ބަދަލު ހޯދުން

54. ގޯނާކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއާއި ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާއާ ގެއްލުން، އެކަމުގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށް ވީހައިން ލިބޭ ގެއްލުމަކަށް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން، އަންނަނިވި މައިގަނޑު ދެ ބާވަތުގެ ބަދަލު، އެ އަނިޔާ އެންމެ ދިނުން ފަރާތުން ހޯދުމުގެ ހައްޤު، ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށް ވީހައިން ލިބިގެންވެއެވެ.

(ހ) އިޤްތިޞާދީ ބަދަލު.

(ށ) ޣައިރު އިޤްތިޞާދީ ބަދަލު.

އިޤްތިޞާދީ ބަދަލު 55. މި ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިޤްތިޞާދީ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭނީ، ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާއާ ގުޅިގެން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާއަށް ލިބުނު ގެއްލުމުން ހިސާބުކުރުމަށް ސިއްޙީ ފަރުވާ ކުރުމަށްޓަކައި ކުރި ޚަރަދު ނުވަތަ އަދި ދެމިގެން ކުރަމުންދާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ކުރުމަށްޓަކައި ކުރަމުންދާ ޚަރަދު ނުވަތަ އަދި ދެމިގެން ކުރިއަށް އޮތް ވަގުތުގައި ކުރަންޖެހިފައިވާ ސިއްޙީ ފަރުވާ ކުރުމަށްޓަކައި ކުރަމުންދާ ޚަރަދުގެ ބަދަލެވެ.

ޣައިރު އިޤްތިޞާދީ ބަދަލު 56. މި ޤާނޫނުގެ 54 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޣައިރު އިޤްތިޞާދީ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދޭނީ އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގެ ބަދަލެވެ.

(ހ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާގެ ހަށިގަނޑަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު.

(ށ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާގެ ގުނަވަނެއް ނެތިދިއުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު.

(ނ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާގެ ގުނަވަނެއް މަސައްކަތް ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު.

(ރ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާގެ ގުނަވަނެއް މަސައްކަތް ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ގުނަވަނެއް ނެތިދިއުމުގެ ސަބަބުން ކުރިން ދިރިއުޅެމުން އައިގޮތަށް ދިރިއުޅެން ކުރިމަތިވާ ހުރަހުގެ ބަދަލު.

(ބ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާ، އެ އަނިޔާގެ ފަހުން ދިރިއުޅުމުގައި އެއްވެސް ވޭނެއް ނުވަތަ ތަދެއް އިޙްސާސްކުރަން ޖެހިފައިވާނަމަ، އެކަމުގެ ބަދަލު.

(ޅ) ރޭޕްކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާގެ ސީދާ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާއަށް ވަޒީފާއެއް ލިބުމަށް ހުރި ފުރުސަތުތަކުގެ ސަބަބުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު.

(ކ) މައްސަލާގައި ދަޢުވާކުރުމަށް ހިނގައިވާ ޚަރަދު.

ބަދަލު ނަގައިދެވޭނެ މިންވަރު 57. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި، އެ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނިގެންވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ޓޯޗަރކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ އަނިޔާއާ ގުޅިގެން އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހަކަށް ނަގައިދޭނީ، ކޯޓުން ބާވަތުގެ ބަދަލެއް ހިމާ މިންވަރަކަށްކަން ކަނޑައަޅާނީ، މި މާއްދާއަށް ބަލާފައި، ކަމުގެ ގޮތުން ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ މިންގަނޑުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޯޓުންނެވެ.

(ށ) މައްސަލައިގައި އަދުލާއި އިންސާފު ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަދަލު ނަގައިދިވިގެންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި، އަންނަނިވި ގޮތްގޮތުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ކޯޓަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.

(1) ބަދަލު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ހުރިހާ ކަންކަމަށް ބަދަލު ނަގައިދިނުން.

(2) ބަދަލު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ބައެއް ކަންކަމަށް ބަދަލު ނަގައިދިނުން.

(3) ކުރިން ބަދަލު ނަގައިދިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ދިމާވެފައިވާ ހާލަތާ އެއްގޮތް ހާލަތެއް ހިމެނޭ މައްސަލައެއްނަމަ، ކުރިން ދިމާވި ހާލަތުގައި ނަގައިދިން ބަދަލާ އެއްގޮތް ބަދަލެއް ނަގައިދިނުން.

ހަތްވަނަ ބާބު

ބައެއް އާންމު އުސޫލުތައް

ސިއްރީ ޝަރީޢަތް ބޭއްވުމުގެ ހާއްސަ ޖިނާ 57-1. (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއްގެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި ފަރާތެއް ސިއްރީ ޝަރީޢަތެއް ބޭނުންކަމަށް ކުރިން އެދިއްޖެނަމަ، އެ މަޝްވަރާކޮށް ދިވެހި ޤަވާއިދުގެ ހިސާބުތަކުގައި ޝަރީޢަތް ސަރަހައްދުގެ ޖާގައިން ވަކިން އަންގަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 15 ވަނަ މާއްދާއާއި، 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، 28 ވަނަ މާއްދާއާއި، 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއްގައި ސިއްރީ ޝަރީޢަތް ބޭއްވެނީ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި ފަރާތުން ސިއްރީ ޝަރީޢަތަކަށް އެދިއްޖެނަމައެވެ، މި ޤާނޫނުގެ 50-1 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ސަރަޖަރާ މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފިޔަވަޅު އަޅައިގެން އެ ބަދަލުން ނަގަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތެއް ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ފަރާތަކުން ހިމާޔަތް ހޯދަން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، އެފަރާތާމެދު ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ހިފެހެއްޓުމަށް އިސްލާހުގެ ނަހަމަ ކަންކަމާގުޅޭ މަޢުލޫމާތާއި ހިފެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ފުލުހުންނަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އުސޫލުތަކާ ގުޅުވައިގެން އެ ހިދުމަތް ބާރުވާގޮތަށް ފުލުހުން ބޭނުންވާ ކަންކަން ކުރަންވާނެއެވެ.

ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތާ ގުޅިގެން ފުލުހުން އަދާކުރަންޖެހޭ ޚާއްސަ ޒިންމާ 57-2.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ 14 ވަނަ މާއްދާއާއި، 15 ވަނަ މާއްދާއާއި، 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 19 ވަނަ މާއްދާއާއި، 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، 28 ވަނަ މާއްދާއާއި، 38 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ފުލުހުންނަށް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައިގައި ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތް ފުލުހުންނަށް ހާޒިރުވާ އަވަހަކަށް އެ މައްސަލާގެ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުން ސޯޝަލް ސަރވިސް ޑިޕާޓްމަންޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އަމަލުކުރުމާއެކު، ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތް އަންގާ ހުރިގޮތުގެ ސިއްރު ހިފެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ ކަންކަން ގެންގުޅެންވާނެއެވެ.

(ރ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ހިނގިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ފުލުހުންނަށް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތާމެދު އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލެއް، އެ މައްސަލައެއްގެ ތަހުގީގުކުރުމުގައި ފުލުހުން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދެއް މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުން ހަދަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްގެ މައްސަލައިގައި ފުލުހުން އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލާ ފުލުހުން ހިންގާފައިވާ ތަހުގީގުކުރުމުގެ ކޯޑުކުރެވިފައިވާ ގަވާއިދާ ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތަށް އެނގިއްޖެނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ހިދުމަތުގެ ޤާނޫނު) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ މައްސަލައެއް ބަލަންވާނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްފަހު، ނިންމުމުގެ މައުލޫމާތު، އެ ނިންމުމެއް ނިންމާ ވަގުތުން ފުރިގެން 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ފުލުހުންގެ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެ ޒިންމާ އަދާކުރާ މީހަކަށް މުއައްސަސާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް ސިއްރުކުރުން 58.

(ށ) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ތުހުމަތުން، އެ ކުށުގެ ދަޢުވާގައި ދަޢުވާ ލިބޭ ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުން ހިމެނޭ ކުށުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް ހިންގާނީ، އާންމުކޮށް ހުޅުވިގެންވާ މަޖިލީހެއްގެ ގޮތުގައެއް ނޫނެވެ. އަދި، އެފަދަ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސްތަކަށް ބައިވެރިވެވޭނީ، ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ފަރާތާއި ކޭހާ ގުޅުން ހުރި ފަރާތްތަކަށް ސިއްރު މަޖިލީހުގައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ސިއްރު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަކަށް ވަދެވޭނެ ފަރާތްތައް ކަނޑައަޅާނީ، އެ މައްސަލައެއް އޮތް ކޯޓުން ދުރާލާ އާންމުކޮށް ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ ޤަވާއިދެއްގައެވެ.

ޖިންސީ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވާ މީހާގެ ތަފްޞީލު ހާމަނުކުރުން

59. (ހ) ޓްރެފިކުކުރުމުގެ ކުށުގެ ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށުގެ ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާގެ ކުށުގެ ތަޙްޤީޤެއްގެ ނުވަތަ ޝަރީޢަތެއްގެ ވާހަކަ މީޑިއާގެ އެއްވެސް ވަސީލަތެއްގައި ބަޔާންކުރުމުގައި ނުވަތަ ޝާއިޢުކުރުމުގައި، އެ ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ ކާކުކަން ދެނެގަނެވިދާނެ އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް، މީޑިއާގެ އެއްވެސް ވަސީލަތެއްގައި ހާމަކުރުމަކީ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއް ކުށެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރާ ފަރާތެއްގެ މައްސަލަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ބާރު ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެފަދަ ކަމެއް ކުރިކަމަށް ސާބިތުވާ ފަރާތަކަށް، ރުފިޔާ -/10,000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާއި -/15,000 (ފަނަރަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ ބާރު، ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.

ރައްކާތެރިކަމުގެ އަމުރު

60. މި ޤާނޫނުގައި ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހިފާ ތަޙްޤީޤެއް ހިނގޭ ނުވަތަ ޝަރީޢަތް ކުރިޔަސް، އެ ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ނޫން ގޮތެއްގައި ކުރުގައިވާނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވޭ ކުށާގުޅޭ ޝަކުވާއާއި ހިމާޔަތްކުރުމަށް، ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާގެ ދެކޮޅަށް، އަންނަނިވި ކަންކަން ނުވަތަ އޭގެތެރެއިން ވަކި ކަމެއް ނުވަތަ ވަކި ކަންތައްތަކެއް ނުކުރުމަށް އޭނާގެ މައްޗަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ހ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ، ދިރިއުޅޭ ގެއަށް ނުވަތަ މަސައްކަތްކުރާ ތަނަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނަށް ނުވަތަ ކިޔަވައިދޭ ތަނަށް ނުވަތަ ކިޔަވާ ތަނަށް ނުވަތަ އެހެންވެސް އޭނާ އާންމުކޮށް ޖަމާވާ ތަނަކަށް، ވަދެނުކުމެވުމަށް ހުރަސްއެޅުން؛ ނުވަތަ

(ށ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ ފަހަތުން ހިނގުމާއި އޭނާ ދެ ބަލަބަލާ ދިއުމާއި އޭނާ ހޯދުމާއި އޭނާއަށް ގޯނާކުރުމާއި އޭނާއަށް ވަސްވާސް ދިނުން؛ ނުވަތަ

(ނ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ ކައިރިއެއްގައި ސާފުބަލުން އޭނާގެ ރުހުން ދިނުން ފޮނުވި، އޭނާ ދިރިއުޅޭ ގެއަކަށް ނުވަތަ އޭނާ ހުރި ތަނަކަށް، ވަދުން ނުވަތަ އެ ތަނުގެ ކައިރީގައި އުޅުން؛ ނުވަތަ

(ރ) ފޯނު ގުޅުމަކުން ނުވަތަ ސިޓީ ގުޅުމަކުން ނުވަތަ އީމެއިލް ގުޅުމަކުން ނުވަތަ އެސް.އެމް.އެސް ގުޅުމަކުން ނުވަތަ އިންޓަނެޓުގެ ޒަރީޢާއިން ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ބޭއްވުން؛ ނުވަތަ

(ބ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާއަށް، ޖިސްމާނީ ގޮތުން ނުވަތަ ޖިންސީ ގޮތުން އެއްވެސް އަނިޔާއެއް ކުރުން؛ ނުވަތަ

(ޅ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާއަށް ޖިންސީ ގޮތުން ނުވަތަ ޖިސްމާނީ ގޮތުން އެއްވެސް އަނިޔާއެއް ކުރާނެކަމުގެ ބިރުދެއްކުން؛ ނުވަތަ

(ވ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާގެ އެއްވެސް މުދަލަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުން، ނުވަތަ އެފަދަ ގެއްލުމެއް ދީފާނަކަމުގެ ބިރުދެއްކުން؛ ނުވަތަ

(މ) ކުށުގެ ޝިކާރައަކަށްވި މީހާ ބިރުގަންނަވާފަދަ ގޮތުން، ނުވަތަ އޭނާ ލަދުގަންނަފަދަ ގޮތުން ނުވަތަ އޭނާއަށް ނަފްސާނީގޮތުން އަނިޔާ ކުރުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ޢަމަލެއް ކުރުން ނުވަތަ އެފަދަ ޢަމަލެއް ކުރާނަކަމުގެ ބިރުދެއްކުން؛ ނުވަތަ

(ފ) ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ނުކުތުމަށް އަންގާ އެއްވެސް ކަމެއް އޭނާ މިހާރު ދެކޮޅުހެދުމަށް ނަމަވެސް، އެ ޢަމަލު ނިސްބަތްކުރާ ފަރާތަށް ކުރުވުން.

ޤާނޫނު މުރާޖަޢާކުރުން

61. (ހ) މި ޤާނޫނަކީ މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރާ ތަޖުރިބާ ފެނިގެން ކޮންމެ 5 (ފަހެއް) އަހަރަކުން އެއްފަހަރު، ވަޒީރު މުރާޖަޢާ ކުރަންޖެހޭނެ ޤާނޫނެކެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތީން މި ޤާނޫނު މުރާޖަޢާ ކުރުމަށްފަހު މި ޤާނޫނަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާޙުތައް ވާނަމަ، އެ އިސްލާޙުތައް ގެނައުމަށްޓަކައި ކަމާބެހޭ ބިލެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމަށް، ސަރުކާރުގެ ޒިންމާއެކެވެ.

ކުށުން ބަރީއަވެގެންވުން

62. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް އެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް، ފުރިހަމަގޮތުން ނިޔަތްޕާކުކޮށް، މި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރުމުގެ ނިޔަތްޕާކުކަމާއި، އަދި ވަކި މީހަކަށް ގެއްލުމެއް ދިނުމުގެ ނިޔަތްޕާކުގައި ކޮށްފި މީހަކަށް އެމީހަކު ކުރި ޢަމަލަކުން ނުވަތަ ނުކުރި ދޫކޮށްލި ކަމަކުން އެއްވެސް މަދަނީ ނުވަތަ ޖިނާއީ ޒިންމާއެއް އުފުލަން ނުޖެހޭނެއެވެ.

16 (ސޯޅަ) އަހަރާއި 18 (އަށާރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ ކުދިންގެ އަދަބު

63. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކުރި ނުވަތަ ޖިންސީ އަނިޔާގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިންސީ ގޯނާގެ ކުށް ނުވަތަ ޖިންސީ އަމަލުގެ ކުށް އުމުރުން 16 (ސޯޅަ) އަހަރާއި 18 (އަށާރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ ކުއްޖަކު ކޮށްފިނަމަ، އެކުއްޖަކަށް ދޭންވާނީ އެ ކުށަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަބުގެ ނިސްބަތުން ދެބައިކުޅަ ދެބައެވެ. އަދި 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވާ އަދި 18 (އަށާރަ) އަހަރުން މަތީގެ މީހަކު މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ކޮށްފިނަމަ، އެމީހަކަށް ދޭންވާނީ މި ޤާނޫނުގައި އެކުށަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ އެ ކުށަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ފުރިހަމަ އަދަބެވެ.

ކައުންސެލިންގ ދިނުން

64. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްގެ ޝިކާރައަކަށްވީ މީހާ، ނަފްސާނީގޮތުން ދިރުވުމަށް އަސަރުގެއްލުން ހުއްޓުވުމަށް، ޖިންސީ ފުރަތަމަ ހިމާޔަތުގެ ގޮތުގައި ދިރިއުޅުމުގައި ބޭނުންވާ ކައުންސެލިންގ ފޯރުކޮށްދީ ޕްރޮފެޝަނަލް ސައިކޮލޮޖީގެ ހަރަކާތުގައި، އެ ސައިކޮލޮޖިސްޓް އިންތިޒާމުކުރާ ހުސްފުރުޞަތުގެމަތިން، އެ ސައިކޮލޮޖިސްޓް ކަނޑައަޅާ ޙިސާބު ނުވަތަ ބަޔަކު ފުރިހަމަކުރަން ހަމަޖެއްސުން ދައުލަތުން ކުރާނެއެވެ.

ޚަރަދު ހަމަޖެއްސައިދިނުން

65. މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްގެ ޝިކާރައަކަށްވީ ބަލިވެއްޖެކުދިނަމަ، އޭނާގެ މައިންބަފައިންނަށް ނުވަތަ ބެލެނިވެރިޔަކަށް އެހީތެރިކަމާއި މާލީ އެހީތެރިކަން ބޭނުންވާމިންވަރަކަށް ހިދުމަތްކުރުމުގައި، އެ އެހީތެރިކަން ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތަކާއިއެކު، ފުލުހުން ސައިކޮލޮޖިސްޓް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.

ގަވާއިދު ހަދައި ހިންގުން

66. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން ކަމާބެހޭ ކޮމިޝަނުން ހަދައި ހިންގަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ފިޔަވައި، އެހެން ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ، ވަޒީރެވެ.

(ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ހަދައި ހިންގަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދާނީ، ކޮމިޝަނުގެ މަޝްވަރާއާއި ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން ފާސްކޮށްގެންނެވެ. މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް ހުރިހާ ކޮމިޝަނުގައި ހިންގާނީ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ އެއް ގަވާއިދެކެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ހަދައި ހިންގަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ޢާންމުކޮށް އިޢުލާނުކުރަންވާނެއެވެ.

ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރުން

67. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ މި ޤާނޫނު ފާސްކޮށް، ތަސްދީޤުކޮށް، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.

އުވާލުން

68. މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން އޮތް އެހެން ޤާނޫނެއް ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގެ ބައިތަކުގައި، އެ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާނީ، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާ އުސޫލުތަކެވެ.

މާނަކުރުން

69. މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާހިނދަކު، އަންނަނިވި ޢިބާރާތްތަކާއި ލަފްޒުތަކަށް ދީފައިވާ، އެ ޢިބާރާތްތަކާއި ލަފްޒުތަކުގެ މާނަ، ތިރީގައި ދީފައިވާ މާނަކުރުމެވެ.

(ހ) "ރިޝްވަތުދިނުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފައިސާ ނުވަތަ ފައިސާއިން އަގުކުރެވޭ އެއްޗެއް ނުވަތަ ކަމެއްގެ ބަދަލުގައި ޚިދުމަތެއް އަދާކޮށްދިނުމަށް ހިންގުމުގައި މިފަދަ އެއްޗަކަށް ހުށަހެޅުމެވެ. ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއް ކުރުމުގެ އަމަލުތަކެވެ.

(ށ) "ނާސިވެ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިމާރާތެއް ކަމަށް ވިޔަފާރިވެސް ނުވަތަ އެހެން ކަމަކަށް ވިޔަފާރިވެސް، ހިފެހެއްޓުމުގެ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ތައްޔާރުކުރާ ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ތަނަކަށެވެ.

(ނ) "ބެލުންގެއިލް ކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ވަކި ކަމެއް، މީހެއްގެ ނުރުހުމުގައި ކުރުން އަނބުގައި، އެކަން އެކަމާ ނުކުރާ ޕާޓީ، އެކަމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ނުވަތަ އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ހިއްސާކޮށް ވިޔަފާރި ގެއްލުމެއް ދިނުމެވެ. ނުވަތަ މީހަކު ކުރާ ކަމެއް ނުކުރުމަށް ނުވަތަ ކަމެއް ކުރުމަށް ބާރުބޭނުންކުރުމެވެ. އެކަމުގެ މަޤްޞަދަކީ ބޭނުންތަކެއް ހާސިލުކުރުން ކަމަށް ވުމުގެ ތެރޭގައި ބެލުމަށް ކޮށްދިނުމެވެ.

(ރ) "އަނިޔާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިސްމާނީ ނުވަތަ މާނަވީ ގޮތުން ދިމާވާ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ހާނިއްކަ ދިނުމެވެ. ނުވަތަ ނަފްސާނީ ގޮތުން އުނިކަމެއް ދިނުމެވެ.

(ބ) "ވަޒީރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންހެނުންގެ ދަރުމާއި ޢާއިލާގެ ގުޅުންހުރި ކަރުދު ޚުލާފަށްގޮސް އިސްލާމްދީނުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުވެގެންވާ ވަޒީރެވެ.

(ޅ) "ވުޒާރާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންހެނުންގެ ދަރުމާއި ޢާއިލާގެ ގުޅުންހުރި ކަރުދު ޚުލާފަށްގޮސް އިސްލާމްދީނުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުވެގެންވާ ވަޒީރު އޮންނަ އިސްތިޤާމަތަކަށް ހުންނަ ވުޒާރާއެވެ.

(ކ) "މިހަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އުމުރުން ގާނޫނުގެ ތަރުތީބުގައި އުމުރުން ގާތްކުރި ބޮޑުމީހެއް ކުރިމަތިލައި، އުމުރުން 16 (ސޯޅަ) އަހަރާއި 18 (އަށާރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ ފިރިހެނުންނާއި އަންހެނުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ވާނަމެވެ. އަދި އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރިފައިވާ، އަދި 18 (އަށާރަ) އަހަރުން މަތީގެ ފިރިހެނާއި އަންހެނުންނަށް ހިމެނޭގޮތަށް ވާނަމެވެ. އަދި ދިވެހި ރައްޔިތުންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭރުމީހުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ވާނަމެވެ.

(އ) "ފުރިހަމަ ފުރުޞަތު އޮތުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އާއިލާގެ ގުޅުންހުރި ކަރުދު ޚުލާފަށްގޮސް އިސްލާމްދީނުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި ތަންފީޒުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ވަޒީރު ނުވަތަ ވުޒާރާގެ ބަދަލުގައި ދަރަނި ހިނގާ ކަރުދު އިދާރާއެވެ.

(ވ) "ދަރުބަދަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިންސީ ކުށް ކުރާ މީހާގެ ދަރުބަދަރެވެ.

(މ) "ސިޔާސީ އުސޫލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ބައްދަލު ކުރުމަށް ފަސްފައިވުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ސިޔާސީ ދުވަސްވަރު ހުރަސްއަޅައިގެން މިފަދައިގެ އުސޫލުގެ ސަބަބުން ކަންކަން ވިސްނުމަށާއި ކަންކަން ދެނެގަތުމަށާއި ކަންކަން ހަނދާން ކުރުމަކީ ދިމާވާ ހުރަސްތަކާއި ސަބަބުން މީހާގެ ހާލަތާއި އަސަރުކުރާ ހަމަ ކަންތައް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމެވެ. ނުވަތަ ބާވަތްތަކެވެ.

(ފ) "ޖިންސީ ކުށަށް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދުވަހުގެ ކަމުގައި ނުވާ ދުވަސްތަކުގެ މުއްދަތަށް، ފިރިހެނުގެ އާއްމު ހަމަޖެހުމަކާމެ އަންހެނުންގެ ހަމަޖެހުމާމެ ބަރޯސާ ކުރާ ވިސްނަކަށް ނަމަވެސް ވާއްދަވެ.

(ދ) "ޖަނަވާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންސާނުން ފިޔަވައި، އެއްގަމުގައި އޮޔާ ނުވަތަ ކަނޑުގައި އުޅޭ ކަމުގެ ދިރުންހުރި ހުރިހާ ދިރުމެވެ.

(ތ) "ޖިންސީ ކުށް ކުރި މީހުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިންސީ ކުށް ކުރި މީހުންގެ ދަފުތަރުގައި ނަން ހިމެނުން ލާޒިމުކުރާ ކުށް މީހުންނެވެ.

(ލ) "ޖިންސީ ގުނަވަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ފިރިހެނުންގެ ގަނޑުގައި އޮތް ކުރިމަތީ ފަރާތުގައި ހުންނަ ޖިންސީ ގުނަވަނެވެ. އަދި އަންހެނުންގެ ގަނޑުގައި އޮތް ކުރިމަތީ ފަރާތުގައި ހުންނަ ޖިންސީ ގުނަވަނެވެ. މިގޮތުން،
މި ޤާނޫނުގައި ބައްލަވައިގަތުމަށް ބޭނުންވާ ކަމަކީ ފިރިހެނުގެ ހަށިގަނޑުގައި، ނުވަތަ ޖިންސީ ގުނަވަން
ކަމަކީ ފިރިހެނުގެ ހަށިގަނޑުގައި، ނުވަތަ ޖިންސީ އަންހެނުގެ ކަމަކީ ފިރިހެނުގެ ހަށިގަނޑުގައި،

ފިރިހެނުންގެ ނުވަތަ އަންހެނުންގެ ފުރަގަސްފަރާތުން ޖިންސީ ގުނަވަނުގެ މަތިންގައި
ހިމެނޭގޮތުގައެވެ.

(ގ) "ޖިންސީ ގުނަވަން ނޫން ގުނަވަނެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، މީހެއްގެ ފުރަގަސްފަރާތަން
ނުވަތަ އަނގައަށެވެ.

(ޏ) "ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، އެ އެއްޗަކީ ހަތިޔާރެއްގެ ގޮތުގައި
ބޭނުންކޮށްފިނަމަ، މީހެއްގެ މުޅިހަށިކަން ގެއްލުން ލިބިދާނެ ނުވަތަ ފުރާނައަށް ނުވަތަ
ހަށިގަނޑަށް ނުރައްކާތެރި ހާލަތްތަކެއް ކުރިމަތިކޮށްދިނުމާއި، ގޮވާ އެއްޗެއްސާއި، އަދިވެސް
ރޯވާލުމަށް ކަމެއްކުރުމާއި، ހަތިޔާރުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ އެއްޗެއްސާއި އެއްޗެހިވެސް
އެއްޗެހި ހިމެނޭ ގޮތުންނެވެ.

(1) އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ވަޅިއެއް؛

(2) ކަނޑިފާއި ހަންޖަރު؛

(3) ރޯޖަރު ބިލަމާއި ކަޓަރާއި ކަޓަރު ބިލަ؛

(4) ކަބިލާމާއި ފުރޮޅާއި ކޮރެޖެ މުގޫ؛

(5) ބޮޑުކަށިވައި ނުވަތަ ފޯރުސާވައި ހުރިހަ ދަރަނިޖާއި ދަނޑިފާއި ބަލްޗިފާއި
އެއްޗެހިވެސް އެފަދަ އެއްޗެހި؛

(6) މީހުންނަށް އަނިޔާވެދާފަދަ މިންވަރެއް ބޮޑު އެއްޗެއް.

(ސ) "އަނިޔާވެރިކަމެ" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، ޖިންސީ ގުނަވަން ނުވަތަ ގުނަވަނެއްގެ މަންޒަރު
ދަށްކުރުމާއި ފޮޓޯއާއި ފިލްމާއި، ޖިންސީ ގުޅުން ސިފަކުރާ އަޑާއި، ވާހަކައާއި، ޖިންސީ ގުޅުން
ހިންގާ މަންޒަރު ދައްކުވައިދޭ ފިލްމާއި، ފޮޓޯއާއި މިފަދަ މަންޒަރާއި، އަޑާއި، ވާހަކަ
ރެކޯޑުކުރެވި ހުރިހާ ސީޑީއާއި ޑިސްކާއި، ބޮޑު ފަދަ ތަކެއްޗާއި، ޖިންސީ ގުޅުން
ހިންގުމަށް ޖިންސީ ގުނަވަން ސިފަކުރާ ބޮތް ހަރަފާއިވާ ތަކެތި ހިމެނޭ ބޮޑުކުރެވޭ.
ފޮޓޯއާއި ގަވާއިދު ހެއްދުމަށް އިތުރު ފޮތްތަކާއި ކާރުވައިދިނުމަށް ހެއްދުމަށް ފޮތްތަކާއި
މުޅިއިރުގެ މިގޮތް މާނައިގެ ތަރުތީބުގައި ނެރުމުންނެވެ.

(ޑ) "ސޮސައިޓީ ސަރވިސް ޑިޕާޓްމަންޓް" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، އަހަރާގެ ސިޔާސަތަކާއި
ފަރާތްތަކަށް ސައިކޮލޮޖީ ސަޕޯޓް ދިނުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް ވަޒީރު ނުވަތަ
ވޭރާގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ހިންގާއަށެވެ.

(ޒ) "ސިވިލް ހެލްޕްލައިން ޓެލެފޯން" ކަމަށް ބުނެފައި އޮތީ، ސަރުކާރުގެ ސިވިލް ހެލްޕްލައިން
މަރުކަޒުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިންގާ ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތްތަކާއި، އަދި އަމިއްލަ
ޚިދުމަތްތަކެވެ.

(ޗ) "ވިލޭޖް ސެންޓަރު ނަރަބިއްޔާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ހުރިހާ ރަށްރަށުގައިވެސް ކުރުގެ ސިޕާރަހަކަތްތާ ފަރުވާގެ ބޭނުންތަކާއި ކަންބޮޑުވުންތަކަށް ނިޒާމީ ގޮތެއްގައި ހޯއްދަ ސަމާލުކަމެއްދީ، އާގޮތުދިނުކަމާއިލު އިމަރަޖަން އަނިޔާ ނުވާން އަދި އިމަރަޖަން ވިލޭޖުމަރީޒުންނާން ގޮވާމީން ކުރާ ސިޕާރަހަކަތްތާ ފަރާތަކަށް ބޭނުންތާ ފަރުވާއާއި ހުޅުމަލް ދިނުމާގުޅޭ ނަރަބިއްޔާއަށެވެ.

(ޘ) "ޓްރޮމާ އިންފިރމަރީ ނަރަބިއްޔާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކުރުގެ ސިޕާރަހަކަތްތާ ފަރާތަކަށް ދިޔާ އަނިޔާތަކުގެ ޖިސްމާނީ، ނަފްސާނީ އަދި އިޖްތިމާޢީ އަސަރު ދެނެގަނެ އެފަރާތްތަކަށް ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމާގުޅޭ ނަރަބިއްޔާއަށެވެ.